

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 15 (717)

2015 m. birželio 6 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išeina šeštadieniais

LIETUVA ATIDARO VASAROS SEZONĄ – įspūdingos šventės nuvilnijo Druskininkuose, Marijampolėje, Neringoje, Kelmėje, Šilutėje ir kitose savivaldybėse

*Gyvosios skulptūros
pasitiko svečius atidarant
Karolio Dineikos
sveikatingumo parką
Druskininkuose*

Romo Gurklio nuotr.

Apie socialinius klausimus iš pirmų lūpų

Alytaus rajono mero, LSA viceprezidento A. Vrubliausko pastebėjimai apie LSA indėlį sprendžiant socialines problemas _____ 3 p.

Vytautas Grigaravičius: „Noriu, kad savivalda būtų tikra miestiečių savivalda“

Pokalbis su Alytaus miesto meru apie sėkmingus rinkimus, pirmuosius darbus ir iššūkius _____ 4–5 p.

Marijampolės dienos 2015

_____ 6–7 p.

Paminėta Tarptautinė vaikų gynimo diena

_____ 15 p.

9 771392 460004

VYTAUTAS GRIGARAVIČIUS:

„Noriu, kad savivalda būtų tikra miestiečių savivalda“

Kitaip negu per ankstesnius rinkimus, šiemet šalies gyventojai ne tik tiesiogiai rinko merus, bet ir galėjo balsuoti už visuomeninius rinkimų komitetus. Alytuje visuomeninis rinkimų komitetas „Alytaus piliečiai“ laimėjo 13 mandatų, o jų keliamas kandidatas į merus Vytautas Grigaravičius buvo išrinktas per pirmąjį rinkimų turą. Už jį balsavo beveik 66 proc. alytiškių. Apie sėkmingus rinkimus, pirmuosius darbus ir kalbės su Alytaus miesto savivaldybės meru.

Gerbiamas mere, manau, ne viena partija būtų mielai parėmusi jūsų kandidatūrą tiesioginiuose mero rinkimuose, bet pasirinkote visuomeninį komitetą. Kas lėmė tokį apsisprendimą?

Mieste jau kelerius metus veikia Alytaus pilietinis judėjimas, kuriame dalyvauja seni alytiškiai. Daugelis jų dalyvavo Sąjūdžio veikloje. Jie nėra abejingi Alytuje vykstantiems įvykiams. Jie susirenka, diskutuoja įvairiomis temomis. Įvairios ir jų veiklos kryptys. Atsiradus galimybei į savivaldybės tarybą deleguoti ir visuomeninių komitetų dalyvius, jiems kilo mintis suburti jokioms partijoms nepriklausančius, politinėje veikloje nedalyvaujančius miesto patriotas, kurie per rinkimus kandidatuoję į miesto tarybą, ateitų į savivaldą ir pradėtų dirbti miestui. Tada jie ir pradėjo kviešti mane dalyvauti tiesioginiuose mero rinkimuose. Iš pradžių atsisakinėjau,

bet miesto gyventojai pradėjo mane kalbinti: komisare, eikite į rinkimus, mes palaikysime jūsų kandidatūrą. Pradėjau galvoti, gal išties dalyvauti tiesioginiuose mero rinkimuose. Įtemptai mėstant prabėgo kelios bemiegės naktys. Labai gerai supratau, kur einu. Supratau, ką prarandu. O prarandu patogų gyvenimą, kurį buvau susikūręs per pastaruosius kelerius metus, kai baigęs tarnybą pradėjau dirbti versle ir gyventi sau, savo šeimai, savo vaikams ir anūkams. Tai buvo visiškai kita gyvenimo kokybė, ir atsakyti jos ketveriems metams, pradėti dirbti įtemptu režimu nebuvo lengva. Tariausi su žmona, sūnumis, marčiomis ir tik gavęs jų palaikymą sutikau.

Ar sutikdamas kandidatuoti į merus tikėjote, kad laimėsite?

Taip, iškart žinojau, kad laimėsiu. Nežinojau, kokių skirtumu, bet kad laimėsiu, buvau tikras. Tai sakė ir vidinis balsas, tai mačiau ir iš žmonių reakcijos. Per rinkimų kampaniją labai daug bendravome su gyventojais. Susitikome daugiau negu su 6 tūkst. alytiškių, ir mačiau jų pasitikėjimą ir palaikymą. Sekmadeniais susitikdavome ir iki šiol susitinkame vienoje iš miesto kavinių, kur su miestiečiais diskutuodavome apie Alytaus galimybes. Prisipažinsiu, mane nustebino žmonių domėjimasis tuo, kas vyksta mieste, ir kad jiems ne tas pats, kas vyksta.

Kaip jus žmonės priėmė – kaip buvusį statutinį pareigūną, galintį mieste įvesti tvarką, ar kaip politiką?

Nemaža dalimi kaip buvusį statutinį pareigūną. Jie sakė, kad mieste reikia daugiau skaidrumo, daugiau tvarkos. Daugumos žmonių, su kuriais susitikau, buvo tokie lūkesčiai.

O kokie jūsų paties lūkesčiai tapus miesto meru?

Mūsų tikslas – parodyti, kad miestą galima ir kitaip valdyti: skaidriai, tariantis su miesto gyventojais, kad priimant svarbius sprendimus būtų įsiklausoma į jų nuomonę ir jų balsas būtų išgirstas. Tą ir pradėdame daryti, bet kol kas sukurti aiškios bendravimo su visais miesto gyventojais sistemos dar nepavyko. Komunikavimo galimybių ir priemonių labai daug – tai laikraščiai, vietinė televizija, radijas, interneto svetainės, elektroninis paštas, socialiniai tinklalapiai ir kitos priemonės. Kiekviena ta priemonė naudojasi tam tikros gyventojų kategorijos. Yra žmonių, kurie apskritai nėra viena iš jų nesinaudoja, kaip juos pasiekti?

Visuomeninis rinkimų komitetas „Alytaus piliečiai“ rinkimus laimėjote ryškia persvara, o kaip klostosi santykiai su partijoms atstovaujančiais tarybos nariais? Ar jie padeda jums spręsti miesto problemas?

Taip, padeda ir kol kas tarybos posėdžiuose didesnių problemų neturėjome. Žinoma, klausimų yra, diskusijų taip pat, bet visus klausimus stengiamės išsiaiškinti komitetų posėdžiuose. Man smagu, kad bent jau iki šiol taryboje yra susiklausymas, noras dirbti kartu. Iki šios dienos mes neturime oficialiai pasiskelbusios opozicijos. Dirbame kaip viena šeima. Norėčiau, kad taip būtų per visą kadenciją, o opozicija kiltų natūraliai svarstant miestui svarbius klausimus, kad būtų surasti geriausi sprendimai. Iš 27 tarybos

narių 23 savo parašais deklaravo, kad dirba bendrai (**nuotr.**). Kol kas nesiskirstome, kuriai partijai tarybos narys atstovauja. Svarbu žmogaus kompetencija, gebėjimai.

Gal ir lengviau vadovauti tarybai, nepriklausant jokiai partijai?

Išties matau nemažai privalumų. Kai nepriklausai jokiai partijai, nėra kažkokių riboženklų, įpareigojimų, nes partiškumas lyg ir įpareigotų priimant sprendimus labiau palaikyti tą partiją.

O savivaldybės administracijoje neplanuojate imtis kokių pertvarkų?

Savivaldybės administracijoje vyksta labai didelis rutininis darbas, kurio negalima sustabdyti, ir kol kas nedarome jokių permainų. Tiesiog stengiamės išsiaiškinti darbuotojų kompetenciją: ar visi darbuotojai dirba tai, ką privalo dirbti, ar jų kompetencija atitinka užimamas pareigas, ar nėra dirbtinai sukurtų etatų, ar nėra įdarbintų žmonių pagal kažkokių partinių susitarimus. Mano įsitikinimu, svarbiausia turi būti savivaldybės administracijoje dirbančių žmonių kompetencija. Tad jau pirmosiomis darbo meru dienomis susikvietę skyrių vedėjus pasakiau, kad darbo metu administracijos padaliniuose nepageidauju jokios partinės veiklos. Darbo laikas turi būti skiriamas tik darbui.

Žinoma, kol kas svarbiausi darbai buvo suformuoti komitetas, paskirti administracijos vadovus, o gal, be jų, jau ėmėtės Alytui svarbių darbų?

Viena skaudžiausių Alytaus problemų yra šilumos kainos, tad ėmėmės analizuoti šilumos ūkį. Mes matome, kad jame susiklosčiusi nelabai teisinga situacija. Nors šilumos ūkis yra savivaldybės, bet su „Litekso“ sudaryta sutartimi savivaldybė lyg ir nušalinta. Mes manome, kad tokia sutartis yra ydinga. Ieškome būdų, kaip peržiūrėti sutartį. Nėra gerai, kai mieste yra vienas šilumos tiekėjas. Nesant konkurencijos negalima tikėtis gyventojams palankių kainų. Juolab kad nėra skaidrumo ir savivaldybė nemato, kiek jie uždirba, kas sudaro šilumos kainą. Kad šilumos kaina gali būti gerokai mažesnė, aiškiai įrodo šaldytuvų gamykla „Snaigė“. Vienas iš ope-

ratorių pastatė biokuro katilinę ir gamina šilumą gamyklai. Šaldytuvų gamykla už šilumą moka daugiau negu perpus mažesnę kainą, negu mokėtų pirkdama šilumą iš miesto katilinės. Manau, kad šaldytuvų gamyklai šilumą tiekianti įmonė tikrai nedirba nuostolingai.

Kokias, be šilumos ūkio, artimiausiu metu spręstinas problemas matote?

Nors miesto savivaldybės biudžetas jau patvirtintas, bet yra dalykų, kurie mūsų netenkina ir, matyt, teks jį peržiūrėti. Tikslinti bomba – ko gero, dviem mėnesiams pritrūksime mokesčių fondo. Taigi galime pritrūkti pinigų išmokėti atlyginimus darbuotojams, susimokėti už komunalines paslaugas. Nuo birželio 1 dienos pradėjęs dirbti savivaldybės administracijos direktorius ėmėsi analizuoti biudžetą ir ieškoti būdų, kaip išvengti nemalonių problemų. Galvojame apie taupymo programą. Neturėtų būti tvirtinamas mokesčių fondas, aiškiai matant, kad metų pabaigoje gali pritrūkti pinigų.

Be abejo, visko dar nespėjome ir išsiaiškinti, su daugeliu savivaldybės veiklos sričių dar tik susipažįstame.

Kokį Alytaus miestą norėtumėte matyti po ketverių metų?

Noriu, kad po ketverių metų mieste veiktų bent 3–4 naujos gamyklos ir miesto gyventojams būtų sukurta daugiau darbo vietų. Noriu, kad įvairaus amžiaus ir pomėgių žmonės turėtų galimybę savame mieste turiningai ir sveikai praleisti laisvalaikį. Noriu, kad Alytus būtų minimas kaip skaidrios politikos ir patrauklus miestas, kad jame nebūtų skandalų, kokie miestą persekiojo per pastaruosius kelerius metus, kad būtų gyvas ryšys su miesto gyventojais ir kad savivalda būtų tikra miestiečių savivalda.

Kalbėjosi Barbora Gaudutė

MARIJAMPOLĖS DIENOS 2015

AURELIJA BANIULAITIENĖ

Marijampoliečiai atvykusiesiems dar kartą įrodė, kad miestas pelnytai vadinamas Sūduvos krašto sostine. Miesto centre vyko tautodailės ir amatų mugės – paragauti etnografinių patiekalų kvietė visų penkių Lietuvos regionų virtuvės

Gegužės pabaigoje tris dienas Marijampolėje gaudė didžiausia metų šventė „Miesto dienos 2015“. Miesto centre vyko tautodailės ir amatų mugės – paragauti etnografinių patiekalų kvietė visų penkių Lietuvos regionų virtuvės. Šventėje buvo ryškūs ir kiti etnografinės kultūros akcentai. Renginys buvo skirtas etnografinių regionų metams. „Marijampolė – Sūduvos širdis!“ – toks šventės šūkis. Marijampoliečiai atvykusiesiems dar kartą įrodė, kad miestas pelnytai vadinamas Sūduvos krašto sostine.

Marijampolės dienų išvakarėse miesto bendruomenė paminėjo rašytojos Žemaitės atminimą. Gegužės 27 d. vyko jos palikuonių ir miesto gyventojų susitikimas senosiose kapinėse, kuriose ilsisi rašytoja. Šį pavasarį nuo jos gimimo sukanka 170 metų.

Baigiamasis rašytojos jubiliejaus minėjimo akordas nuskambėjo Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje. Čia savivaldybės mero pavaduotoja Irena Lunskenė padėjo minėjimo pagrindinei organizatorei Vidai Mickuvienei, visiems, kuriems brangus rašytojos atminimas. Renginyje dalyvavo trys Žemaitės provaikaitės, proprovaikaitė ir proproprovaikaitis. Pasidalyta mintimis iš rengiamos knygos apie Žemaitę. Rašytojos kūrinii ištraukas vaidino Marijampolės kolegijos studentai.

Gegužės 29 d. per „Marijampolės dienų“ atidarymą J. Basanavičiaus aikštėje savivaldybės vadovams buvo įteikta ką tik sukurta Sūduvos regiono vėliava. Į renginio vietą miesto įstaigos ir organizacijos atkeliavo spalvingomis eitynėmis. Prie jų prisijungė vietos baikeriai. Vėliau visi klausėsi „Švento Jurgio meno sezono“ pradžios klasikinės ir populiariosios muzikos koncerto. Šiltai sutikti dainininkai maestro Virginijus Noreika, Asta Krikščiūnaitė, Edmundas Seilius, Kristina Zmailaitė, Evelina Sašenko ir Jeronimas Milius, orkestras „Vilniaus simfonietta“. Vyko Marijampolėje susikūrusio lėlių teatro spektaklis. Per originalią scenografiją, pasitelkus muziką ir šviesas parodyta švento Jurgio, miesto globėjo, legenda, herbo misterija.

Šventėje sulaukta didelio būrio svečių iš užsienio valstybių. Tai Marijampolės miestų partnerių delegacijos. Šiomet atvyko Marijampolės garbės pilietis Agnaras Hoiseteris iš Norvegijos Karalystės, meno mecenatė, Švento Jurgio, Marijampolės globėjo, ordino savininkė Beatričė Kleizaitė-Vasaris ir kiti garbūs svečiai.

Tarybos posėdžių salėje aštuoni asmenys apdovanoti Švento Jurgio, Marijampolės globėjo, ordinais ir medaliais. Didžiojoje scenoje J. Basanavičiaus aikštėje skambėjo dainos visomis tarmėmis, sukosi tautinių šokių kolektyvai – svečiai iš jvairių šalies kampelių. Poezijos parke visus viliojo Sveikatos ir harmonijos oazė, kurioje buvo galima pajusti masažo, pirties malonumus, išgirsti sveikatos patarimų ir įsigyti daugybę kūnui ir sielai

skirtų produktų.

Buvo gausu ir sporto renginių. Padangę puošė karšto oro balionai, pirmą kartą surengtas mega stalo futbolas. Jau antrus metus gausų būrį dalyvių sutraukė šventinis bėgimas „Bėgam už Marijampolę“.

Dramos teatre rinkosi viso pasaulio išeiviai iš Marijampolės. Marijampoliečių bendrija, mininti veiklos 25-metį, surengė kraštiečių susitikimą.

Sekmadienis buvo skirtas šeimoms su vaikais. Veikė kūrybinės dirbtuvėlės, vyko sveikatingumo varžybos, skirtos Vaikų gynimo dienai. Koncertavo popchoras „Kotita“ ir jo svečiai – vaikų grupės iš visos Lietuvos. „Spalvų ir muzikos garsų juosta“ pynė žinomas muzikos pedagogas, kompozitorius ir atlikėjas Linas Švirinas. Kartu su UAB „Mantinga“ vaikai buvo pakviesti statyti „Saldžiąją piramidę“ iš spurgų, kuriomis vėliau ir buvo pavaišinti.

Baigiamasis Marijampolės dienų akordas nuskambėjo užmiestyje – Šunskų seniūnijoje, miestelio parke. Čia vyko liaudiškų kapelių šventė „Ant tėvelio dvaro“.

SŪDUVOS HERBAS

Tiek Suvalkijos (Sūduvos) regioninė etninės kultūros globos tarnyba (toliau – Suvalkijos (Sūduvos) EKG), tiek Lietuvos heraldikos komisija palaikė vienodą Lietuvos etnografinių regionų heraldikos stilistiką.

Suvalkijos (Sūduvos) EKG, Lietuvos heraldikos komisijai teikdama pasiūlymus dėl Sūduvos herbo simbolikos, pritarė animalistinės simbolikos vaizdavimui šio etnografinio regiono heraldikoje ir pateikė tris variantus: elnią arba briedį, šunį ir taurą. Diskusijose su Lietuvos heraldikos komisija vieningai nutarta herbe vaizduoti taurą – energingumo, didžiadvasiško ir taurumo simbolį. Be to, tauras Sūduvos regione kadaise buvo plačiausiai paplitęs gyvūnas. Taurai Lietuvos giriose buvo medžiojami jau nuo neolito laikų.

Suvalkijos (Sūduvos) etnografinio regiono herbe naudojamos dvi spalvos – raudona ir sidabras, kurios laikomos svarbiausiomis ir garbingiausiomis senosios Lietuvos heraldikos spalvomis. Raudona spalva reiškia meilę, narsą, pralietą kraują už Tėvynę, o sidabras – dorumą, nekaltumą ir sąžiningumą. Iš esmės šios spalvos vyrauja Lietuvos etnografinių regionų heraldikos kontekste.

Stengiantis išlaikyti tradiciją, Sūduvos herbe, kaip ir kitų etnografinių regionų heraldikoje, vaizduojamas devizas. Vis dėlto, kitaip negu Žemaitijos, Dzūkijos ir Aukštaitijos herbuose, kurių devizai yra lotyniški, atitinkamai: PATRIA UNA (Tėvynė viena), EX GENTE BELLICOSISSIMA POPULUS LABORIOSUS (Iš karingiausios genties darbštūs žmonės) ir PATRIAM TUAM MUNDUM EXISTIMA (Savo Tėvynę laikyk visu pasauliu), Suvalkijos (Sūduvos) herbo devizui parinkti žodžiai lietuvių kalba, t. y. Lietuvos himno paskutinioji eilutė – VIENYBĖ TEŽYDI. Taip nuspręsta dėl to, kad Tautiškos giesmės autorius Vincas Kudirka kilęs iš Sūduvos. Naujovė Lietuvos etnografinių regionų heraldikoje – skydininkų atsisakymas Suvalkijos (Sūduvos) herbe. Vietoje jų herbą iš abiejų pusių puošia dvi sidabrinės ąžuolo šakelės su gilėmis, kurias juosia jau minėtasis devizas. Suvalkijos (Sūduvos) herbą sukūrė dailininkas Rolandas Rimkūnas. Jį Lietuvos heraldikos komisija suderino 2015 m. balandžio 2 d.

Marijampoliečius sveikino kraštiečiai Seimo nariai (iš kairės): socialinės apsaugos ir darbo ministrė Algimanta Pabedinskienė, krašto apsaugos ministras Juozas Oleka ir Albinas Mitrulevičius

J. Basanavičiaus aikštėje savivaldybės vadovams buvo įteikta ką tik surkurta Sūduvos regiono vėliava

UTENOS MOKINIAI EGZAMINUOJA SAVIVALDYBĖS VADOVUS IR SPECIALISTUS

LOLITA KAMINSKIENĖ

Utenos visuomeninių jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritasis stalas“ jau ne pirmus metus rengia jaunimo praktikos dieną Utenos rajono savivaldybės administracijoje. Šis pavasaris – ne išimtis. Susirinko per 30 mokinių iš Utenos miesto gimnazijų ir Aukštakalnio, Vyturių progimnazijų (**nuotr.**).

Praktikos dienos „Jaunimas savivaldybėje“ rengėjai siekė suteikti galimybę jaunam žmogui pamatyti savivaldybės darbą, įtraukti kuo daugiau jaunuolių į jaunimo politikos įgyvendinimą, stiprinti dialogą tarp savivaldybės ir jaunimo.

Pirmiausia į praktikos dieną atėjusius moksleivius pasveikino Utenos rajono meras Alvydas Katinas ir palinkėjo nuoširdaus bendravimo ir produktyvaus darbo.

Paskui vieni praktikantai patys pasirinko savivaldybės administracijos skyrius, kuriuose norėjo padirbėti, kitiems sritis pasiūlė rengėjai. Bene įdomiausia praktikantams buvo Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus veikla. Skyriaus vedėjas sulaukė trijų praktikantų. Ne vienas mokinys domėjosi ir savivaldybės vadovų darbais. Pas Utenos rajono merą A. Katiną, mero pavaduotoją Vidmantą Valinčių apsilankė po du praktikan-

tus. Mokiniai bendravo su savivaldybės administracijos direktoriumi Jonu Slapšinsku, direktoriaus pavaduotoja Zita Ringelevičiene, dirbo miesto seniūnijoje, Viešųjų ryšių, Vaikų teisių apsaugos, Kultūros, Finansų, Kaimo plėtros, Juridiniame, Viešosios tvarkos ir kituose skyriuose.

Po pažinties su skyrių veikla praktikantai dirbo grupėse. Paskui Utenos rajono savivaldybės tarybos posėdžių salėje jie susirinko į simuliacinį posėdį, kuriame aptarė praktiką savivaldybės administracijos skyriuose, išdėstė savo pastebėjimus, įspūdžius, pristatė darbo grupėse iškeltų problemų sprendimo būdus.

SENIŪNAS TURI BŪTI GERAS ŪKININKAS, o ne politikierius

BARBORA GAUDUTĖ

„Tikriausiai visuose rajonuose yra įkurtos atskiros miesto ir kaimiškosios seniūnijos. Mūsų seniūnijos išskirtinumas – be miesto, mes rūpinamės dar ir 31 kaimo reikalais“; – sako Pakruojo seniūnijos seniūnas Saulius Margis, seniūnijai pradėjęs vadovauti prieš ketverius metus.

PIRMASIS ŽINGSNIS – MIESTO TVARKYMAS

„Anksčiau miestą tvarkydavo UAB „Pakruojo komunalininkas“. Tai pareikalavdavo nemažai išlaidų, o tuo momentu, kai pradėjau dirbti seniūnu, krizė biudžetą buvo labai apkarpiusi. Norint, kad miestas būtų švarus ir tvarkingas, reikėjo ieškoti galimybių, kaip pigiau tvarkytis. Kilo mintis veiksmingiau pasinaudoti dirbančių viešuosius darbus ir atidirbančių už socialines pašalpas asmenų paslaugomis, – pirmuosius veiklos metus prisimena S. Margis. – Nusprendėme atsisakyti komunalininkų paslaugų, o tuos pinigus, kuriuos jiems sumokėdavome, investuoti į miestą. Nupirkome šiukšliadėžių, suoliukų, gėlių vazonų, tvarkėme parko skulptūras ir kitus infrastruktūros elementus. Dirbome viską, ką tuo metu buvo galima padaryti, kad miestas būtų gražesnis.“

Naujai pradėjusio eiti pareigas seniūno iniciatyvą palaikė ir tuometiniai Pakruojo rajono savivaldybės vadovai. Seniūnija, iš savivaldybės biudžeto papildomai gavusi 70 tūkst. litų, nusipirko miesto darbams tinkantį traktorių, žoliapjovę, kito inventoriaus. Papildomai įrangos įsigijo ir kitais metais. „Turime visą miestui tvarkyti reikalingą bazę. Dabar patys ir šiukšliadėžes, ir suoliukus gaminame, patys tvarkome gėlynus“, – pasakoja Pakruojo seniūnas.

Seniūnija kiekvienais metais numato, kiek lėšų ir kokiems darbams jai reikia, nors gyvenimas kartais mėgsta ir pajuokauti. Pernai ėmė ir sulūžo pėsčiųjų tiltas. Reikėjo remontuoti, o tam lėšų nebuvo numatyta. Teko surasti išteklių iš turimo nedidelio mūsų seniūnijos biudžeto, skirto komunalinėms paslaugoms.

SUNKIAUSIA – GYVENTOJŲ KONFLIKTAI

„Seniūno darbe labai sunku darbus planuoti. Pagrindinė pareiga – rūpintis žmonėmis nuo jų gimimo iki mirties, tad kiekviena diena išaušta su naujomis bėdomis. Seniūnas, būdamas arčiausiai žmogaus, yra arba pirmutinė, arba paskutinė stotelė sprendžiant jų problemas. Rytą eidamas į darbą, atrodo, labai gerai žinai, kokių darbų imsiesi, o atėjęs randi prie durų eilę. Kol išklausi kiekvieno atėjusiojo rūpesčius, žiūrėk, jau ir popietė. Reikia jau kitų darbų imtis. Kreipiasi žmonės pačiais įvairiausiai klausimais. Vienas nori prie namų augantį medį nupjauti, kitam nepatinka nedrausmingai laikantys naminius gyvūnus kaimynai, trečias nepatenkintas, kad gatvėje vanduo telkšo, nes lietaus kanalizacijai kažkas atsitiko. Žinoma, sudėtingiausia yra konfliktai tarp gyventojų. Dažni nesutarimai tarp kaimynų dėl sklypų ribų. Eini, kalbiesi, bandai sutaikyti. Tuo momentu lyg ir apramini, bet, žiūrėk, po kurio laiko jie vėl susipykę. Didelė bėda ir girtaujančios šeimos“, – kasdieniais rūpesčiais dalijasi seniūnas.

BENDRUOMENIŲ INDĖLIS AKIVAIZDUS

Ir paatvirauja: kaimai, kuriuose nėra bendruomenių, beveik mirę. Ten nevyksta jokios veiklos. Atsiranda aktyvesnis žmogus, suburia kelis bendraminčius, žiūrėk, ir renginių atsiranda, talkas organizuoja, ir kaimas pagražėja. „Turime septynias kaimiškas bendruomenes ir iki šiol turėjome vieną miesto bendruomenę. Prasidėjus kalboms apie miestų vietos veiklos grupių steigimą ir galimybę gauti finansavimą jų veiklai, pakruojiečiai įkūrė dar tris miestietiškas bendruomenes. Daugiau bendruomenių – didesnė galimybė daugiau ES finansuojamų projektų įgyvendinti“, – planais dalijasi S. Margis. – Tikimės, kad miesto bendruomenės prisidės prie miesto gražinimo, miestiečių gyvenimo įvairinimo.“

Skatinti miesto gyventojus patiems spręsti jiems skaudžias problemas – viena Pakruojo seniūno iniciatyvų. Konkretus pavyzdys. Prieš kurį laiką vieno namo gyventojai pradėjo skųstis, kad jiems trukdo kieme stovintys komunalinių atliekų konteineriai. Kadangi į seniūniją kreipėsi tik keli gyventojai, seniūnas patarė surinkti visų gyventojų parašus dėl konteinerių iškėlimo. Atrodo, konteinerių istorija tuo ir pasibaigė, bet po trejų metų atsikėlusiu nauja gyventojų surinko visų gyventojų parašus, patvirtinančius, kad komunalinių atliekų konteineriai stovi ne vietoje, ir gyventojų pageidavimas buvo bemat patenkintas.

„Labai svarbu, kad patys gyventojai pasijustų miesto šeimininkais. Ką patys savo rankomis padaro, labiau brangina ir saugo“, – sako seniūnas.

TIESIOGINIAMS SENIŪNŲ RINKIMAMS NEPRITARIA

Tačiau pasiūlymams rengti tiesioginius seniūnų rinkimus Saulius Margis nelinkęs pritarti. „Rengti tiesioginius seniūnų rinkimus ekonomiškai nenaudinga. Vidutiniškai kiekvienoje savivaldybėje yra dešimt seniūnijų. Lietuvoje yra 60 savivaldybių. Taigi reikėtų išrinkti 600 seniūnų. Per tuos ketverius metus kažkas susirgs, kažkas numirs. Vadinasi, teks rengti naujus rinkimus. Kokios išlaidos! Ir kiek tai pareikalaus laiko! Per rinkimų laikotarpį darbai paprastai sulėtėja, – svarsto Pakruojo seniūnas. – Gyventojams reikia stabilumo, pasitikėjimo seniūnijos paslaugomis. Blogai dirbantį seniūną savivaldybės administracija visada gali įvertinti nepatenkinamai ir atleisti iš pareigų. Manau, kad dėl to nereikėtų imtis seniūnų rinkimų.“

Ir politinių jėgų kaita savivaldybėse S. Margio negąsdina. „Nė viena politinė jėga nenori, kad tos savivaldybės gyventojams būtų prasčiau. Visos nori, kad žmonės geriau, turtingiau, gražiau gyventų. Tad matydami, kad to paties siekia ir seniūnijos, retas kuris politikas norės pakeisti seniūną, – sako pašnekovas. – Seniūnai turime būti geri ūkininkai, o ne politikieriai. Todėl manau, kad tiesioginiai seniūnų rinkimai sudarytų daugiau rūpesčių negu duotų naudos.“

DRUSKININKUOSE

IŠKILMINGAI ATIDARYTAS ISTORINIS K. DINEIKOS PARKAS

Gegužės 29 d. Druskininkuose lankytojams vartus atvėrė istorinis Karolio Dineikos sveikatingumo parkas. Sveikatingumo oazė atvira lankytojams kiekvieną dieną nuo 6 iki 23 val. Parkas, turtingas savo istorija ir tradicijomis, kviečia lankytojus išbandyti atgavintas unikalias senąsias procedūras: pasivaikščiojimą dozuotais vaikščiojimo takais, maudymąsi kaskadinėse maudyklėse ir pirtyje, mėgavimąsi jonoterapija, pėdų masažu akupresūros baseine. Šeimos su vaikais gali aktyviai leisti laisvalaikį važinėdami atnaujintais takais, žaisdami vaikų žaidimo aikštelėje, sportuodami gimnastikos ir sporto aikštelėse bei mechaninių treniruoklių take. Ramesnį poilsį besirenkantys asmenys gali mėgautis saule ir ramybe meditacijos ir jogos terasose, klausydamiesi raminančio Ratnyčelės upelio vandens čiurlenimo ar jaukiai įsikūrę pergolėse kvėpuoti nuostabiais rožyno, chromoterapijos gėlyno ar kadagyno-apynyno skleidžiamais atpalaiduojančiais, gydomaisiais kvapais. Kiekvieno akį džiugina sukurtos gėlių kompozicijos ir pasodinti medžiai, nustebina netikėti pasivaikščiavimo takų vingiai.

Kartu su ūkio viceministru Mariumi Skarupsku atverdama simbolinius Sveikatingumo parko vartus, Druskininkų savivaldybės meras Ričardas Malinauskas (**nuotr. kairėje**) pažymėjo, kad ši istorinė vieta labai svarbi visiems miestelėnams. „Dėkoju visiems druskininkiečiams, kad visi kartu, surėmę pečius, pasiekėme, kad šis parkas nebūtų privatizuotas ir jame nebūtų pastatytas gyvenamųjų namų kvartalas. Ačiū visiems, supratusiems šio objekto svarbą Druskininkams“, – sakė R. Malinauskas.

Svečius pasveikino Seimo narė Kristina Miškinienė, mokymo centro „Dainava“ vadovas Zenonas Streikus, rangovų atstovai. Atgavintu parku nuoširdžiai džiaugėsi ir Karolio Dineikos anūkė dailininkė Kunigunda Dineikaitė.

Gerą nuotaiką visiems susirinkusiems dovanojo Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų orkestras (vad. P. Memėnas), svečiai buvo kviečiami pasivaikščioti žolelių arbata ir apžiūrėti sutvarkytą parko erdvių.

Prieš 90 metų įkurtame parke dirbo gydytoja Eugenija Levicka, įdiegusi saulės, oro ir mankštos procedūrų parką. Vėliau parką atgaivino Lietuvos kūno kultūros sistemos kūrėjas, gydomosios kūno kultūros specialistas ir puoselėtojas, pedagogas Karolis Dineika. Tarpukariu įkurtas parkas po Nepriklausomybės atkūrimo priklausė profsąjungoms ir buvo apleistas. Nors Druskininkų savivaldybė

pagal savo išgales tvarkė parko teritoriją ir siekė jos perdavimo visuomenės reikmėms, tačiau atkurti kadaise ypač populiarią poilsio erdvę pavyko tik po daugiau kaip dešimtmetį trukusios kovos. 2013 m. buvo pasirašyta sutartis dėl Sveikatingumo parko projekto finansavimo. Parko atnaujinimas suskirstytas etapais. Šiuo metu jau atlikti darbai pagal projektus „Unikalijų senųjų tradicijų atgaivinimas istoriniame Sveikatingumo parke“ ir „Išskirtinės aktyvaus poilsio erdvės įrengimas istoriniame Sveikatingumo parke“. Projektai finansuojami 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų paramos ir Druskininkų savivaldybės lėšomis. Bendra projektų vertė siekia apie 2,3 mln. eurų. K. Dineikos sveikatingumo parką suprojektavo uždarosios akcinės bendrovės „Vilniaus architektūros studija“ architektai Kęstutis Pempė ir Irena Kliobavičiūtė, parko apželdinimo dalies kraštovaizdžio architektė Deėja Želvienė. Sveikatingumo parko statybos darbus atliko uždaroji akcinė bendrovė „Algraižė“.

Karolis Dineika gimė 1898 m. kovo 15 d. Rygoje, mirė 1980 m. rugpjūčio 13 d. Druskininkuose. Jis visą savo gyvenimą pašventė Lietuvos sveikatingumui, nuėjo sudėtingą kelią nuo vieno iš pirmųjų fizinio lavinimo propaguotojų, pedagogo, psichologo iki gydomosios fizinės kultūros parko ir respublikinio metodinio centro Druskininkuose kūrėjų. Ir šiandien populiarios jo parašytos knygos. Vadovaudamasis K. Dineikos įvesta psichofizine treniruote žmogus atranda savo individualų kelią sveikatai stiprinti, sunkioms ligoms įveikti.

K. Dineika – gydomosios fizinės kūno kultūros specialistas. 1923 m.–1926 m. studijavo Kauno universitete. 1945 m.–1949 m. dirbo Kūno kultūros instituto direktoriaus pavaduotoju. Nuo 1952 m. Druskininkų gydomosios fizinės kultūros ir klimato terapijos parko, suorganizuoto jo iniciatyva, vedėjas. Su kitais 1920 m. įkūrė fizinio lavinimo sąjungą, 1922 m. – Lietuvos gimnastikos ir sporto federaciją, buvo jų pirmuoju pirmininku. Propagavo klasikinės ir liaudies sporto šakas. Kai 1920 m. mūsų šalyje buvo pradėta kurti Lietuvos fizinio lavinimosi sąjunga (LFLS), vienas jos iniciatorių – Karolis Dineika – svajojo, kad tai bus sveiko sporto sąjunga. Tačiau LFLS nuėjo tik pergalių ir rekordų keliu. Tada K. Dineika, pakvietęs draugėn daktarą J. Eretą, 1922 m. balandžio pabaigoje įsteigė Lietuvos gimnastikos ir sporto federaciją (LGSF). Jo knygos: „Moters kūno kultūra“, „Fizinė kultūra – sveikatos šaltinis“, „Gydomoji fizinė kultūra“, „Kvėpavimas, judėjimas, sveikata“, „Moters grožis, sveikata“, „Judėjimas, kvėpavimas, psichofizinė treniruotė“.